2-тәжірибелік тапсырма: Проблемаларды талдау және мақсатты аудитория

Міндеті: Мақсатты аудиторияны зерттеу әдістерін меңгеру, таңдалған тақырып бойынша проблемаларды талдау, әлеуетті пайдаланушылармен сұхбаттар дайындау және өткізу, жобаның мақсаты мен міндеттерін анықтау, сондай-ақ спринттарға бөліп команда жұмыстарын ерекшелеу. Бұл кезең өнім әзірлеудің негізгі бөлігі ретінде пайдаланушылардың қажеттіліктерін терең түсінуге және жобаны тиімді жоспарлауға бағытталған.

Орындалатын тапсырмалар:

- Мақсатты аудиторияны анықтау (мысалы, АТ әкімшілері немесе шағын бизнес иелері), соның ішінде персона құру (пайдаланушы профилін сипаттау).
- Сұхбат сценарийін әзірлеу (8-10 сұрақтан тұратын, оның ішінде ашық сұрақтар, "Иә/жоқ" типті, 1-5 шкала және ашық жауаптар).
- 3-5 әлеуетті пайдаланушымен сұхбат өткізу (тыңдауға басымдық беру, проблемаларды терең зерттеу).
- Жауаптарды талдау және негізгі қажеттіліктерді бөліп көрсету (ортақ мәселелерді анықтау).
- Жобаның мақсаты мен міндеттерін анықтау.
- Жобаны спринттарға бөлу және команда жұмыстарын ерекшелеу (Agile әдістемесі бойынша).
- Құралдарды пайдалану: Google Forms немесе баламалары (Microsoft Forms, SurveyMonkey, Typeform) сауалнама үшін, Zoom сұхбат үшін, Excel талдау үшін.

Практикалық тапсырма:
Таңдалған тақырып бойынша (мысалы, бұлттық сақтаудағы деректерді шифрлау өнімі) проблеманы талдау үшін әлеуетті пайдаланушылармен 3-5 сұхбат дайындау және өткізу. Мақсатты аудиторияны анықтау, персона құру, сұхбат сценарийін әзірлеу (8-10 сұрақ, аралас типте), сұхбат жүргізу (Zoom арқылы), жауаптарды талдау (Excel-де). Жобаның мақсаты мен міндеттерін анықтау, спринттарға бөлу (мысалы, 1-спринт: зерттеу, 2-спринт: әзірлеу, 3-спринт: талдау). Команда рөлдерін ерекшелеу (мысалы, зерттеуші – сұхбаттар, талдаушы – өңдеу, жоба менеджері – спринттарды ұйымдастыру). Құралдарды интеграциялау арқылы процесті жеңілдету.

Күтілетін нәтижелер:

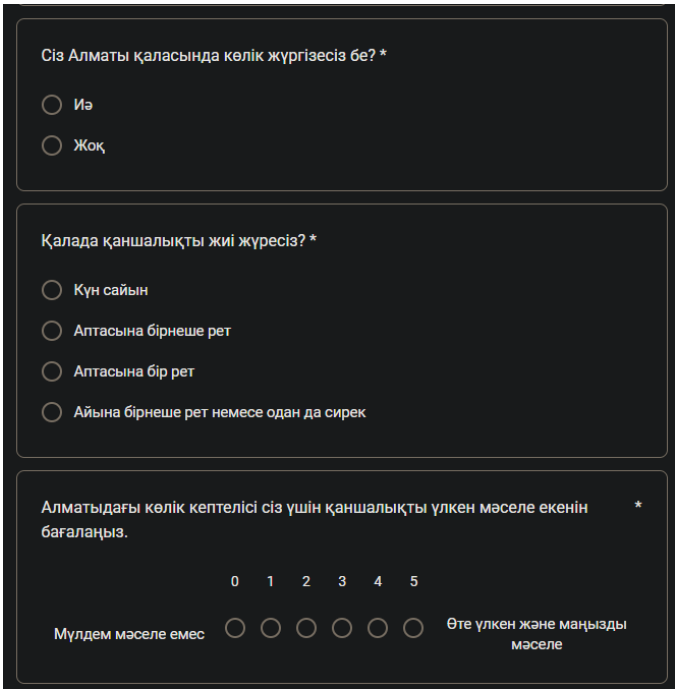
- Мақсатты аудитория анықталған (мысалы, 5-20 қызметкері бар шағын дүкен немесе кофейня иелері, персона профилі құрылған: жас, мамандық, қажеттіліктер).
- Сұхбат сценарийі дайындалған (8-10 сұрақ, аралас типте: ашық, жабық, шкала).

- Сұхбаттар өткізілген және жауаптар жиналған (3-5 респонденттен деректер).
- Талдау нәтижесі: негізгі проблемалар мен қажеттіліктер бөлініп көрсетілген (мысалы, 80% респонденттер бағдарламаның күрделілігіне байланысты шифрлауды қолданбайды; қажеттілік – оңай, автоматты шешім).
- Жоба мақсаты анықталған: мысалы, шағын бизнес үшін интуитивті бұлттық шифрлау өнімін әзірлеу.
- Міндеттер анықталған: аудитория зерттеу, интерфейс әзірлеу, интеграция қосу, тестілеу.
- Спринттар: 1-спринт (зерттеу және сценарий дайындау), 2-спринт (сұхбат және талдау), 3-спринт (қорытынды және жоспарлау).
- Команда жұмыстары: зерттеуші – сұхбаттарды дайындау және өткізу, талдаушы – Excel-де жауаптарды өңдеу және ортақ тенденцияларды анықтау, менеджер – спринттарды бөлу және мерзімдерді бақылау.

Теориялық түсініктемелер:
Мақсатты аудиторияны зерттеу – өнімді әзірлеудің негізгі кезеңі, ол пайдаланушылардың қажеттіліктерін, проблемаларын және преференцияларын анықтауға мүмкіндік береді. Персона құру арқылы абстрактілі топты нақты профильдерге айналдырамыз (мысалы, "30 жастағы шағын бизнес иесі, АТ білімі төмен").
Сұхбат – сапалық зерттеу әдісі, ол терең түсінік береді, ал аралас сұрақ типтері (ашық, жабық, шкала) деректердің сапасын арттырады. Талдау арқылы өнімнің мақсаты мен міндеттері анықталады.
Спринттар – Agile әдістемесінің элементі, жобаны шағын кезеңдерге бөлу арқылы тиімділікті арттырады, қателіктерді ерте анықтауға көмектеседі.
Құралдар (Google Forms, Microsoft Forms, SurveyMonkey, Typeform – сауалнама үшін; Zoom – видео сұхбат үшін; Excel – деректер талдау үшін) зерттеуді жеңілдетеді, интеграция мүмкіндіктері бар (мысалы, Google Forms-ты Excel-ге экспорттау).

Мақсатты аудиторияны анықтау
Кіммен сөйлесетініңізді анықтаңыз (Мақсатты аудитория).
Сіздің өніміңіз кімге арналған? Сол адамдар тобын таңдаңыз. (Персона құру)
Мысалы: Шағын дүкен немесе кофейня иелері (5-20 қызметкері бар).

Не сұрайтыныңызды дайындаңыз (Сұхбат сценарийі).
10 ашық сұрақ дайындаңыз. "Иә/жоқ", "1-5 дейін шкала", "Ашық жауап" сияқты сұрақтар болсын(Google Form, Microsoft Forms, SurveyMonkey, Typeform).

Үздік сұрақтардың мысалы:

- "Қазір маңызды жұмыс файлдарын қалай сақтап жүрсіз?"
- "Осы процесте қандай қиындықтар немесе ыңғайсыздықтар кездеседі?"
- "Осы мәселені шешу үшін бұрын бірдеңе қолданып көрдіңіз бе? Несі ұнамады?"
- "Егер осы мәселені толық шешетін ыңғайлы құрал болса, ол қандай болар еді деп ойлайсыз?"

3-5 адаммен сұхбат жүргізіңіз.
Таңдаған аудиторияңыздан 3-5 адам тауып, олармен сөйлесіңіз. Бастысы — көп тыңдап, аз сөйлеу. Олардың проблемасын тереңірек түсінуге тырысыңыз.

Нәтижені қорытындылаңыз (Талдау).
Барлық сұхбаттан кейін ортақ мәселелерді анықтау үшін жауаптарды Excel-де өңдеңіз: жауаптарды категорияларға бөліңіз (мысалы, "проблемалар", "қажеттіліктер", "бюджет", "интерфейс"). Адамдардың көпшілігі неге шағымданды? Осы анықталған мәселе жобаның ең басты мақсаты болып табылады.
Қосымша: талдауды визуалдау үшін диаграммалар қосыңыз, бұл нәтижені түсінікті етеді.

Талдау мысалы:

- **Нәтиже:** "Сұхбат берген 5 адамның 4-уі (80%) бағдарламаның тым күрделі болғаны үшін деректерін шифрлауды қолданбайтынын айтты. Қалған 1 адам бюджет шектеулеріне байланысты тоқтағанын көрсетті. Ортақ шағым: баптау процесі уақыт алатын және АТ білімін талап етеді (жиілік: 90% респонденттерде кездеседі)."

- **Қажеттілік:** "Адамдарға ешқандай артық баптауды қажет етпейтін, оңай әрі автоматты түрде жұмыс істейтін шешім керек. Қосымша: 60% респонденттер бұлттық интеграция (Google Drive/Dropbox) және мобильді қолдауды сұрады, ал 50% жылына 50-100 мың теңгеге дейін төлеуге дайын."
- **Визуалды талдау:** Excel-де жасалған графикаларды қосыңыз (мысалы, "Шағымдардың үлесі: Күрделілік – 80%, Бюджет – 20%"). Егер image1.png сияқты сурет болса, оны талдауға енгізіңіз – бұл респонденттердің жауаптарын көрнекі түрде көрсетеді.

Мақсат анықталған соң осы мақсатқа жетуге арналған міндеттерді анықтап аламыз. Анықталған міндеттерді топ бойынша бөліңіз:
- **Зерттеу және талдау тобы:** Аудитория қажеттіліктерін қосымша зерттеу (қосымша сұхбаттар немесе сауалнамалар арқылы), персона профильдерін жаңарту.
- **Әзірлеу тобы:** Интерфейс прототипін жасау (Figma немесе Adobe XD арқылы), автоматты шифрлау функциясын тестілеу.
- **Интеграция және тестілеу тобы:** Бұлттық қызметтерге (Google Drive, Dropbox) интеграция қосу, пайдаланушы тестілеу жүргізу (usability test).
- **Менеджмент тобы:** Бюджет және мерзімдерді бақылау, спринттарды қайта қарау.

Бұл топтау жобаның тиімділігін арттырады, себебі міндеттерді параллель орындауға мүмкіндік береді.
Қосымша: Affinity mapping: Жауаптарды стикерлерге жазып, топтаңыз (Miro немесе Jamboard арқылы). SWOT талдау қосу: Strengths (күшті жақтар), Weaknesses (әлсіздіктер), Opportunities (мүмкіндіктер), Threats (қауіптер) – талдауды жақсарту үшін.